

בס"ד. שיחת יום ב' דראש השנה, ה'תשט"ז.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה.

א. איתא¹ במשנה² בענין ראש השנה, ש"מצות היום בשופר". ישנו משל ממורנו הבעל-שם-טוב³ על ענין השופר, שהוא ע"ד בן שצועק "אבא אבא הצילני".

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר⁴ בשם רבותינו נשיאינו שלפניו, שפעם שלחו להודיע להציבור בבית-המדרש, שהעיקר אינו כ"כ הענין ד"אבא אבא הצילני", אלא הענין ד"צועק".

והפירוש הוא: יש בזה שני ענינים: א) הצעקה עצמה, ב) התוכן שמכניסים בהצעקה. והעיקר הוא לא התוכן שמכניסים בהצעקה, אלא הצעקה גופא⁵.

בהתוכן שמכניסים בהצעקה — אין הכל שוים, אבל בנוגע להצעקה עצמה — הרי ענין זה שייך לכאו"א מישראל. כאו"א מישראל צועק, "בקלא פנימאה דאשתמע" או "בקלא פנימאה דלא אשתמע", אבל בנפשו פנימה — הרי הוא צועק.

וזהו ענין התקיעות, והדבר מתקבל למעלה.

וכפי שישנו המשל בזה מהרה"ק הר"ר לוי יצחק מבארדיטשוב⁶, בילד שרצה תפוח ואביו לא רצה ליתן לו, מיהר הילד ובירך ברכה, ואז הוכרח אביו לתת לו את התפוח.

בהוספות סקצ"ג ואילך. וש"נ. וראה גם שיחת ליל ב' דר"ה תש"ה ס"ה (סה"ש תש"ה ע' 6).
4) שיחת ליל ב' דר"ה תש"ד ס"ו (סה"ש תש"ד ס"ע 4 ואילך). וראה שיחת יום א' דר"ה תש"א ס"ד (תו"מ ח"ב ע' 5).

5) ראה סה"מ קונטרסים ח"ב שכא, ב.
6) ראה זח"א נ, ב. רי, א.
7) ראה תולדות רלוי"צ מבארדיטשוב שבסו"ס קדושת לוי בהוספות אות עג. וראה גם תו"מ ח"י ס"ע 87. וש"נ.

1) סעיף זה הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידית), ונדפס בלקו"ש ח"ב ע' 405 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.

2) ר"ה כו, ב.
3) הובא בהמשך וככה תרל"ז אות ע. דר"ה יו"ט של ר"ה דליל ב' דר"ה תרצ"ו — י"ל בקונטרס חודש תשרי שנה זו (ונדפס בסה"מ קונטרסים ח"ג ריש ע' קנת, ולאח"ז בסה"מ תרצ"ו ע' 2). וראה כתר שם טוב

וכל זה הוא כאשר האב אינו רוצה לתת; ומכל־שכן כאשר האב רוצה לתת, וזה שאינו נותן אינו אלא כדי לנסות את חכמתו של הילד — הרי ודאי שכן הוא.

והרי למעלה — הקב"ה רוצה לתת, כפי שמוכח הלשון⁸: "יותר ממה שהעגל רוצה לינק כו", וכן מצינו לשון זה בנוגע למעלה: "למעשה יריך תכסוף"⁹, שהקב"ה רוצה שיעבדוהו¹⁰.

בשעה שבני ישראל מברכים ברכת "שומע קול תרועת עמו ישראל", ו"ברחמים", אשר על־פי דין "ספק ברכות להקל"¹¹ — הרי אם אנשי כנסת הגדולה פסקו שיש לברך ברכה זו, בדרך ממילא פסקו, שהקב"ה מקבל "תרועת עמו ישראל" — צעקתם של בני ישראל, שזוהו ענין התקיעות — ברחמים.

ומצד זה שהקב"ה מקבל תרועת עמו ישראל ברחמים — נמשך לכל בני ישראל, לכל אחד ואחת, בכל הענינים שהם צריכים, הן ברוחניות¹² והן בגשמיות, בבני חיי ומזוני.

וכיון שהקב"ה נותן זאת "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"¹³, במילא הרי ה"בני חיי ומזוני" שנמשכים — הם "רויחי".

וכל זה נכלל בלשון¹⁴ "לשנה טובה ומתוקה"¹⁵, ונמשך בגשמיות למטה מעשרה טפחים, בטוב הנראה והנגלה.

* * *

במדריגת "ישראל", ע"ש "כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל" (וישלח לב, כט), אלא גם למי שאינו אוהו במדריגה זו, וכל מעלתו היא שהוא נולד ליצחק אבינו, שלכן ניתן לו השם "יעקב", לשון עקב — היינו בכל הדורות עד "עקבתא דמשיחא", וגם אצל אלו שמדריגת נשמתם (ביחס לכלל ישראל שהם "קומה שלימה") היא בבחי' "עקב" (מהנחה בלתי מוגה).

(13) נוסח ברכה הג' דברהמ"ז.

(14) המוכח גם במאמרי דא"ח (מהנחה בלתי מוגה).

(15) ראה גם תו"מ ח"ד ע' 266. וש"נ.

(8) פסחים קיב, סע"א.

(9) איוב יד, טו.

(10) ראה של"ה שער הגדול (כט, ב ואילך) בארוכה.

(11) רמ"א אר"ח סו"ס רי. שו"ע אדה"ז שם ר"ס קפד. וראה גם תניא אגה"ת פ"א, וב"מ"מ, הגהות והערות קצרות לשם (ע' עט).

(12) כידוע שבר"ה ישנו דין ומשפט גם על המשכת אלקות, כמ"ש "כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב" (תהלים פא, ה. וראה לקו"ת דרושי ר"ה נד, ד. נה, סע"ד ואילך).

וענין זה (המשכת האלקות) נמשך לכאו"א מישראל — כמודגש בכתוב "לאלקי יעקב", היינו, שההמשכה היא לא רק למי שעומד

ב. כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן "אבינו מלכנו", "צמאה לך נפשי". ואח"כ צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה להביך ענין ראש השנה.

* * *

ג. א' שאל אצלי במכתב, בענין יו"ט של ראש השנה שחל להיות בשבת — כיצד נעשה אז קיום העולמות¹⁶:

מבואר בחסידות¹⁷ שבר"ה נעשית עליית חיות העולמות כו', ובשעת הברכות והתקיעות נעשית המשכת החיות. והשאלה בזה¹⁸: כיצד נעשה קיום העולמות באותו זמן שחיות העולמות עולה למעלה? והתירוץ בזה¹⁸ — שהעלי' היא רק בפנימיות, וקיום העולמות הוא מחיצוניות החיות שנשאר למטה.

ועד"מ באדם למטה, שבשעה שעוסק בענין מסויים שאין לו תענוג בזה — הרי אף שאינו עושה זאת בחיות ובהידור ובהתפשטות כו', מ"מ עושה זאת במעשה בפועל ("טאָן — טוט ער דאָך"), מצד החיצוניות שבו. וכמשל אדם הישן, שאף שכחותיו הפנימיים (ראי' ושמיעה) מתעלמים, מ"מ, נשארת חיצוניות החיות.

ועד"ז הוא גם בר"ה, שהעלי' היא רק בפנימיות החיות, ואילו קיום העולמות הוא מחיצוניות החיות, שבזה אין עלי'.

ובענין זה יש חילוק בין ר"ה לשבת — שבר"ה העלי' היא בפנימיות החיות (כנ"ל), ואילו בשבת העלי' היא בחיצוניות החיות¹⁹. וזהו שמצינו²⁰ ש"פרש חגיכם²¹ קאמר ולא פרש שבתכם", דכיון שבשבת העלי' היא בחיצוניות, לכן לא שייך בה ענין של "פרש".

ועפ"ז מתעוררת השאלה בנוגע לר"ה שחל להיות בשבת — דכיון שאז העלי' היא הן בפנימיות (מצד ר"ה) והן בחיצוניות (מצד שבת), א"כ, כיצד נעשה אז קיום העולמות?

ד. אמנם, לאמיתו של דבר אין זו קושיא כלל, כיון שב' ענינים

19) לקו"ת דרושי ש"ש סו, ג. סה"מ תש"ג שם.

20) זח"ב פח, ב. וראה תו"א ר"פ חיי שרה. סהמ"צ להצ"צ מצות לא תבערו אש בסופה (דרמ"צ צ, א"ב).

21) מלאכי ב, ג.

16) בהבא לקמן — ראה גם אג"ק ח"ז ע' עג ואילך. ח"ח ס"ע ריט. ובארוכה — לקו"ש ח"ט ע' 220 ואילך.

17) תניא אגה"ק סי"ד (קכ, ב). לקו"ת דרושי ר"ה נח, ב.

18) סידור (עם דא"ח) שער התקיעות רמו, ג. סה"מ תש"ג ע' 38.

אלו (עליית פנימיות החיות בר"ה ועליית חיצוניות החיות בשבת) הם ב' ענינים נפרדים שאינם שייכים זה לזה:

ובהקדמה — שבענין ההמשכות מלמעלה בהתאם לחילוקי הזמנים, ישנם כמה סדרים²²:

ישנו הסדר דימי השבוע — שבכל יום בשבוע ישנה המשכה בהתאם לענינו של אותו היום (כמודגש ב"שיר של יום", שבכל יום אומרים שיר השייך לענינו של יום זה ולנבראים שנתהו בו, כדאיתא בגמרא²³), וביום השבת נעשית העלי' דכל ענינים אלו;

ישנו הסדר דימי השנה — שבר"ה (באחד תשרי) נעשית ההמשכה על כל השנה, ועד"ז "באחד בניסן ראש השנה לרגלים"²⁴;

ונוסף לזה ישנו הסדר דחגים ומועדים, שזוהי המשכה בפני עצמה. וכל ענינים אלו הם ענינים נפרדים, שא' מהם אינו מתערב עם חברו ("איין ענין מיטש זיך ניט מיטן צווייטן ענין").

וראי' לזה — מזה שלאחרי יום השבת מתחיל עוה"פ יום ראשון, שני, שלישי וכו', ולא ממשיכים לספור את הימים הלאה, אף שבסדר ימי השנה נמשכת הספירה הלאה, והיינו לפי שהסדר דימי השנה אין לו שייכות כלל להסדר דימי השבוע, כיון שהם ב' המשכות נפרדות.

— יש אמנם לפעמים שמצטרפים יחד שני ענינים שפועלים אותם הפעולות, שאז ממלא אחד מהם את תפקידו של חברו, וכמו ביו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת שאין תוקעין בשופר, כיון שאותו ענין הנפעל ע"י השופר, נפעל ע"י יום השבת²⁵. אבל, כגון-דא הנה "היכא דאיתמר איתמר, היכא דלא איתמר לא איתמר"²⁶, כיון שבכלל הרי הם שני ענינים שונים שאינם מתערבים זה בזה.

ולכן אין מקום לקושיא הנ"ל (איך הוא קיום העולמות בר"ה שחל להיות בשבת) — כיון שב' הענינים (עליית פנימיות החיות בר"ה ועליית חיצוניות החיות בשבת) אינם מתערבים זה בזה.

ה. אמנם, מצינו שיש גם שייכות בין שני הענינים (שבת ור"ה) — כפי שהענין הוא גם ע"פ נגלה:

(22) ראה לקו"ש חט"ז ע' 481. וראה גם
 תו"מ ח"י ע' 100. ח"א ע' 85. ח"ב ע' 40.
 וש"נ.
 (23) ר"ה לא, א.
 (24) משנה ר"ה בתחלתה.
 (25) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נו, א ואילך.
 ובכ"מ.
 (26) ברכות כד, א. וש"נ.

אודות יום השבת נאמר²⁷ "והי' ביום הששי והכינו גו'", ואילו בשבת עצמו נעשית ההמשכה בדרך ממילא — אם מצד ההכנה בערב שבת, כמארז"ל²⁸ "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת", או מצד ההמשכה דשבת בראשית, אבל לב' האופנים הנה ביום השבת עצמו אין ענין של עבודה.

וענין זה ישנו גם ביו"ט של ראש השנה שחל להיות בשבת — להיותו ככל שבתות השנה שאסורים במלאכת אוכל נפש, וענינו ברוחניות שהוא למעלה מענין של עבודה.

וענין העבודה שישנו ביו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת הוא — לפעול תוספות אור, באופן נעלה ועמוק יותר מאשר ההמשכה כמו שהיא מצד עצמה.

— וע"ד הסיפור (ספרתי כבר כמ"פ)²⁹ אודות כ"ק אדמו"ר הצ"צ, שרבינו הזקן רצה ליתן לו במתנה ידיעה בתורה, ולא רצה לקבל המתנה, באמרו, שרצונו להתייגע בתורה, ואח"כ הצטער על כך, דכיון שהתורה היא "אין סוף", הרי יכול הוא לקבל את המתנה, ואח"כ יוכל להתייגע כדי להשיג באופן נעלה ועמוק יותר.

וכן הוא גם ביו"ט של ראש השנה שחל להיות בשבת — שנוסף על הענינים שהקב"ה נותן במתנה מצד ענין השבת ש"מקדשא וקיימא"³⁰, ממשיכים בני"ע עבודתם ענין של הוספה, באופן נעלה ועמוק יותר.

ו. והענין בזה:

בהמשכה מלמעלה — יש המשכה השייכת לעולמות, שענינה למלאות את כל החסרונות, "די מחסורו"³¹, ויש המשכה שהיא למעלה מהעולמות, שענינה לא רק מילוי החסרון, אלא באופן ד"די והותר"³², שזהו"ע של עשירות, באופן של בלי גבול, הן בענינים רוחניים והן בענינים גשמיים.

וזהו החידוש של העבודה ביו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת לגבי ההמשכה מצד עצמה — שע"י העבודה נמשך תוספות אור, ענין של עשירות.

וענין זה נעשה ע"י העבודה דעשיית כלים רחבים — "הרחב פיך"³³,

(31) פ' ראה טו, ח.

(32) ע"פ לשון הכתוב — ויקהל לו, ז.

(33) תהלים פא, יא.

(27) בשלח טז, ה.

(28) ע"ז ג, סע"א.

(29) ראה תו"מ ח"ד ע' 61. וש"נ.

(30) ביצה יז, א.

היינו, לא רק "פתח פיך"³⁴ (די מחסורו), אלא "הרחב פיך" (עשירות), ועי"ז ההמשכה היא באופן ד"ואמלאהו"³³ — בלי גבול, לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות,

כולל ובמיוחד — בנוגע לבריאות הגוף, אשר, "היות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא"³⁵, היינו, שב"דרכי ה'" — "ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט"³⁶ — נכלל גם "היות הגוף בריא ושלם".

ומובן, שגם כאשר ישנו מצב שהרופאים מסלקים ידיהם כו', מתיישים כו' ("זאגן אָפּ") — אין זה נוגע.

וכידוע הסיפור³⁷ אודות כ"ק אדמו"ר הצ"צ, שפעם בא אליו אחד שהרופאים התייאשו ממנו, ואמר לו הצ"צ: כתיב³⁸ "ורפא ירפא", "מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות"³⁹, והיינו, שהתורה נתנה לו רשות לרפאות, אבל כאשר אינו מרפא, ורק מסלק את ידי, מתייאש, — אזי יורד מגדלותו ("ער ווערט אויס מאַכער"), ונעשה כאדם הפשוט, ובמילא, אין לו שום דעה בעניני רפואה.

וזהו החידוש של העבודה — להמשיך המשכה בלי גבול בכל הענינים, הן בגשמיות והן ברוחניות, לכאו"א כפי שרש נשמתו, ואם לא די בהמשכה שמצד שרש נשמתו, אזי יש עצה לחסידים — להתקשר עם נשיא הדור, עם הרבי, שאצלו ישנם כל הענינים בשלימות ובריבוי, באופן ש"אתה מחוייב לעשרו"⁴⁰, וממנו נמשכים כל הענינים בריבוי ובשלימות.

ז. ובענין זה יש מעלה מיוחדת בראש השנה:

ובהקדם המדובר בהתוועדות שלפנ"ז⁴¹ שבענין הרפואה ישנם ב' אופנים: (א) ריפוי האבר החולה. אמנם, באופן זה, הנה אע"פ שנתרפא האבר החולה, אין זה הוכחה שנתרפאת גם הסיבה שהחולי מסובב ממנה. (ב) ריפוי הסיבה ושרש החולי, ובדרך ממילא מתתקנים כל הענינים.

ובנוגע לעניננו:

מבואר בחסידות⁴² טעם השם "ראש השנה", ולא "תחלת השנה"

(39) ברכות ס, סע"א. וש"נ.

(40) ראה כתובות סז, ב.

(41) שיחת ש"פ נצו"י תשט"ו ס"ח (תו"מ

ח"ד ע' 306). וש"נ.

(42) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א ואילך.

עט"ר שער ר"ה בתחלתו. ובכ"מ.

(34) משלי לא, ח-ט.

(35) רמב"ם הל' דעות רפ"ד.

(36) וירא יח, יט.

(37) שיחת ליל ב' דר"ה תש"ה בסופה

(סה"ש תש"ה ע' 8).

(38) משפטים כא, יט.

— להיותו ה"ראש" של כל השנה, שממנו נמשך חיות על כל השנה, בדוגמת הראש שבגוף האדם שממנו נמשך חיות בכל האברים, וגם כפי שהאבר הוא מציאות בפני עצמו הרי מקבל חיות מהראש.

ומזה מובן שכאשר פועלים ומתקנים את הדבר ב"ראש השנה", הרי זה נוגע ופועל על כל השנה כולה.

וכיון שעדיין עומדים אנו בראש השנה, שהרי זה עדיין קודם מעריב והבדלה, ולכן צריכים לומר בברכת המזון "יעלה ויבוא", "ביום הזכרון הזה ביום טוב מקרא קודש הזה" — הרי כאשר יעשו עתה מה שצריכים לעשות בראש השנה, יפעלו עי"ז המשכה על כל השנה כולה.

ואף שנשאר זמן מועט — הרי כיון שזהו "ראש" של "כלל", אזי לא נוגע ענין הכמות, כי אם ענין האיכות, ובמילא, כל מה שהיו צריכים לפעול במשך מ"ח השעות של ר"ה — אם לא פעלו זאת בשלימות ("אויב מ'האָט דאָס ניט דערטאָן"), יכולים להשלים זאת עתה, "בשעתא חדא וברגעא חדא"⁴³, וכמבואר בחסידות⁴⁴ ש"שעתא חדא" היינו פני אחת ("איין קער"), וענין זה יכול להיות ברגע חדא.

כלומר: ברגע זה צריך כל אחד לפעול על עצמו לשעבד את רצונו להקב"ה, וע"י הענין ד"בטל רצונך מפני רצונו" אזי "יבטל (הקב"ה) רצון אחרים מפני רצונך"⁴⁵, והרי "רצון אחרים" היינו מציאות והגבלות הטבע, כולל גם דברי הרופאים, שכאשר הרופאים מתיישים כו', הנה על זה אין להם רשות, ובמילא חוזרת הרפואה להקב"ה, ש"ישלח דברו וירפאם"⁴⁶, ואז הרפואה היא באופן של מהירות — "עד מהרה ירוץ דברו"⁴⁷.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן "ממצרים גאלתנו", הניגון הספרדי ("אין אדיר"), והניגון "ניע זשוריצי כלאָפּצי"].

* * *

ח. כ"ק מו"ח אדמו"ר אחז ("געהאָלטן") מאד מ"קיצורים"⁴⁸.

עוד בחיי אביו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ערך ריבוי קיצורים על מאמרים וספרי חסידות, כמו הקיצורים על הספר שערי אורה, ועד"ז

(46) תהלים קז, כ.

(47) שם קמז, טו. וראה לקו"ת ס"פ קרח. ובכ"מ.

(48) קטע זה הוא המשך השיחה המוגהת הנ"ל (הערה 1).

(43) זח"א קכט, סע"א.

(44) ראה לקו"ת דרושי ר"ה סא, א. סג, ד.

סה"מ תרל"ו ח"ב ע' שמו. תרנ"ד ע' שכת.

סה"מ קונטרסים ח"ב שצו, ב. ח"ג ע' קד.

(45) אבות פ"ב מ"ד.

ישנם עוד קיצורים שלא נדפסו. וגם לאחרי כן, רצה מאד שיערכו קיצורים על מאמריו.

וטעם הדבר — כיון שמצד אריכות הענין יכולים להחליף את העיקר על טפל ואת הטפל על העיקר, או בכלל לא לידע מהו העיקר ומהו הטפל; אבל כאשר ישנו "קיצור", בתיבות אחדות או בשורות אחדות, אזי רואים את עיקר הענין, ולא נוטים מן הדרך לימין כו'.

וכן הוא גם בנגלה דתורה — כפי שמבאר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בקונטרס עץ החיים⁴⁹ בענין סדר לימוד הנגלה, שעיקר הלימוד הוא לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא⁵⁰, והרי ה"הלכה" היא הקיצור והתמצית של כל אריכות הפלפול.

וענין ה"קיצורים" שבתורה — נוגע גם להנהגתו של יהודי בעולם: ובהקדמה — ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא"⁵¹, שהרי התורה היא בבחינת "דיפתראות ופינקסאות"⁵² שעל ידם ברא הקב"ה את העולם, והיינו, שכאשר הביט בתורה וראה שכתוב בה⁵³ "יהי אור", אזי אמר התיבות "יהי אור", ועי"ז "ויהי אור".

ועד"ז בנוגע להנהגתו של יהודי — שכל הענינים השייכים להנהגתו כתובים בתורה, ועליו לקחת זאת מהתורה, אך, כדי שלא יאבד את נקודת התמצית מצד אריכות הענין, ישנם קיצורים; משנה, גמרא כו', שלחן-ערוך, עד לקיצור-שלחן-ערוך וקיצור דקיצור, שע"ז יוכל כאו"א לקחת מהתורה את דרך ההנהגה.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

הקיצור⁵⁴ ונקודת התמצית של כל ארבעים ושמונה השעות של ראש-השנה הם — ב' נקודות: נקודה למטה ונקודה למעלה.

הנקודה למטה היא — שיהודי משעבד עצמו להקב"ה בקבלת-עול מצד ענין המלכות; והנקודה למעלה היא — זה שהקב"ה משעבד עצמו, כביכול, לבני ישראל, ואומר⁵⁵ "ונתתי גשמיכם בעתם גו'", וכל הענינים האמורים בפרשה.

* * *

(53) בראשית א, ג.
(54) מכאן ועד סוף הסעיף — המשך השיחה המוגהת הנ"ל (הערה 1).
(55) בחוקתי כו, ד.

(49) פכ"ט ואילך.
(50) יומא כו, א.
(51) זח"ב קסא, סע"א ואילך.
(52) ב"ר בתחלתו.

ט. [כ"ק אדמו"ר שליט"א ברך ברכת המזון, ובסיומה אמר "הרחמן הוא יחדש עלינו את השנה הזאת לטובה ולברכה" בקול רם. ואח"כ אמר:]

כאשר הדפיסו את הסידור, שאלתי אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר האם להדפיס גם נוסח "הרחמן" דר"ה, כיון שבשער הכולל⁵⁶ הובאו כמה ראיות שלא לאמרו. וענה כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהיו אומרים זאת בלחש⁵⁷. לפועל — סידר זאת המדפיס באותיות של "קידוש לבנה"... אם מפני שלא היו לו אותיות אחרות, או מטעם אחר, אבל בכל אופן, נדפס זה באותיות גדולות.

ומאז — אכן תהי' שנה טובה ומתוקה לטובה ולברכה.
[לאחרי הבדלה נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' לכל המסובים מ"כוס של ברכה"].

י. (טרם צאתו אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

הפרשה⁵⁸ דשבוע זה פותחת בתיבות: "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי".

הטעם שמשה רבינו אמר זאת לשמים ולארץ הוא, לפי שהשמים והארץ משועבדים לבני ישראל. בשעה שבני ישראל עושים רצונו של הקב"ה — אזי עושים השמים והארץ רצונם של בני ישראל⁵⁹.

יתן השי"ת, שעתה, בזמן הקבלה טובה על להבא, תספיק ההחלטה הטובה, וממילא יעשו השמים והארץ את כל מה שרוצים בני ישראל בנפשם האלקית, ושהשי"ת יתן לבני ישראל גשמיות, ואז יוכיחו בני ישראל את יכלתם ("וועלן דעמאַלט אידן ווייזן וואָס זיי קענען"),

דהיינו — שיעשו מגשמיות רוחניות⁶⁰, והדבר יהי' מתוך מרחב ומתוך שמחה.

מ"מ ע"י המו"ל.

(56) פל"ד סי"ד.

(59) ראה פרש"י ר"פ האזינו.

(57) ראה תו"מ — רשימת היומן ע' קנט

(60) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ב ע'

ע' שמג.

רסה (נעתק ב"היום יום" כז טבת. וראה גם

(58) סעיף זה הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר

"היום יום" כט אדר שני. כז אלול).

שליט"א (באידיש), ונדפס בלקו"ש ח"ב ע'

415. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני